Álıhan Bókeıhan: «Ultqa qyzmet etý – bilimnen emes, minezden»

AQTOǴAI AJARY

Aqtoǵaı aýdandyq qoǵamdyq-saıası basylym

Gazet 1938 jylǵy 15 tamyzdan shyǵady

aktogai_red@mail.ru

www.facebook.com/a.ajary.kz

№31 (7868)
Жұма
5 тамыз
2022 жыл

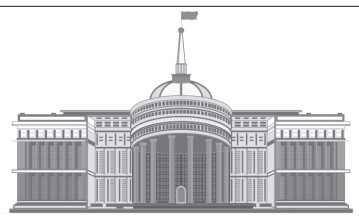

Жолдау мұраты – ел мүддесі

Жаңа Қазақстан құрудың жарқын үлгісі

Ел Президенті Қасым-Жомарт Тоқаев «Жаңа Қазақстан: Жаңару мен жаңғыру жолы» атты Жолдауында халыққа қажетті реформаларды жүзеге асыру әрқашан басты басымдық болып қала беретінін баса айтты. Ұсынылып отырған реформалар дәйекті демократияландыруға және мемлекеттің тұрақтылығын қамтамасыз етеді.

Қазақстан Конституциясына енгізілетін өзгерістер мен толықтырулар біздің мемлекеттік құрылысымыздың «Күшті Президент – ықпалды Парламент – есеп беретін Үкімет» деген негізгі формуласын іске асыруы керек.

Конституцияның 6-бабы 3-тармағының «Жер және оның қойнауы, су көздері, өсімдіктер мен жануарлар дүниесі, басқа да табиғи ресурстар халыққа тиесілі» деген жаңа редакциясы ең жоғары ұлттық мүдделерге сай келетіні сөзсіз.

Сондай-ақ, қоғамда Президенттің өз өкілеттіктерінің бір бөлігінен бас тартуы оң қабылданды. Мемлекет басшысының өз өкілеттігінен бас тартып, ол құзыреттерді Парламент, Үкімет және мәслихаттарға беруі тарихта сирек кездесетін жағдай. Осылайша, Конституцияның 61 және 62-баптарында халықтың өмірі мен денсаулығына, конституциялық құрылысқа, қоғамдық тәртіпті қорғауға, елдің экономикалық қауіпсіздігіне қатер төндіретін жағдайларға жедел ден қою мақсатында Үкіметтің жауапкершілігі артады.

Президенттің тағы бір маңызды қағидаты – жақын туыстар саяси мемлекеттік қызметшілер, квазимемлекеттік сектор субъектілерінің басшылары лауазымын атқармауы керек. Бұл – мемлекеттік қызметшілер үшін ғана емес, Қазақстанның әрбір азаматы үшін лайықты үлгі.

Ел басшысының Жолдауының соңында жар салған: «Қызметіме түрлі адамдардың бағасынан гөрі, мемлекетімізді қорғап қалу аса маңызды. Біз өзіміздің басты игілігіміз – Тәуелсіздігімізді сақтап қалуға, ұлттық бірегейлік негіздерін нығайтуға, елімізді трансформациялауға көңіл бөлуге тиіспіз. Бұл біздің болашақ ұрпақ алдындағы қасиетті парызымыз, маған елімнің амандығы мен жерімнің тұтастығынан асқан ешбір құндылық жоқ. Мені ең алдымен, халқымның болашағы қалай болатыны толғандырады» – деген сөздері Жолдауды құлақ түріп тыңдаған, зер салып көрген барша жұртшылықтың жылы жүрегінен жол тапты деуге болады. Расында да, еліміздің егемендігін соңшалықты қандай күшпен, рухпен алып едік, кезіндегі Желтоқсан оқиғасында, ендеше, соған сай жолымызда қанша кедергілер кездессе де, «ақпараттық соғыс» арқылы түрлі арандатулар болса да, өткендегі «қайғылы қаңтар оқиғасы» орын алса да, Ел Президенті тығырықтан шығатын жол тауып, өз халқының беделін де, қауіпсіздігін де жоғары деңгейде қорғап шықты.

Сенімді қадамдар жасай білетін көшбасшымыз Қасым-Жомарт Кемелұлының Жолдауында айтылған үш бірдей облыстың пайда болуы да халықтың көңілінен шыға білді. Қайсыбір істі бастауға үлкен ерік-жігер, қажыр-қайрат керек. Сонда ғана ісің оңды болып, жұрт алдындағы қағидаң айқын, жүзің жарқын болады. Осындай қайсар да парасатты мінез бойыңнан табылса ғана қала сала аласың, халықтың санасын алдыға жетелейсің, жаңашылдық үрдістің отын жағасың. Осындай асыл қасиеттерді бір бойына жинаған адам ғана әлемді мойындатқан Жаңа Қазақстанды құра алады.

Г.Қожамбаева,
Ә.Бөкейхан атындағы тірек мектебінің ұйымдастырушы педагогы.

ХАБАРЛАМА

Ақтоғай аудандық сайлау комиссиясының 2022 жылдың 01 тамызындағы ШЕШІМІМЕН Қарағанды облысы, Ақтоғай ауданы, Шашубай кентінің әкімі болып Нариман Джанатович Мангишев тіркелді.

Ақтоғай аудандық сайлау комиссиясы.

СООБЩЕНИЕ

РЕШЕНИЕМ Актогайской районной избирательной комиссии от 01 августа 2022 года зарегистрирован акимам поселка Шашубай, Актогайского района, Карагандинской области Мангишев Нариман Джанатович.

Актогайская районная избирательная комиссия.

7 тамыз – Теміржолшылар күні

Құрметті теміржолшылар, қымбатты ардагерлер!

Сіздерді кәсіби мерекелеріңіз – Теміржолшылар күнімен шын жүректен құттықтаймыз!

Теміржол саласының әрбір мемлекеттің даму жолында алатын орны ерекше деп айтуға болады. Олар бұрын да қалаларды бір-бірімен байланыстыратын басты транспорт түрі болған және әлі де солай болып келеді. Сіздердің еңбектеріңіз үлкен жауапкершілік пен қауіп-қатермен байланысты. Өйткені, жүргізушілер, олардың көмекшілері мен жолсеріктері миллиондаған жолаушылардың өміріне және тасымалданатын мыңдаған тонна жүктерге жауапты. Бұл ретте техникалық фактор кәсібилік пен шеберлік, адами фактор әр қызметкердің сабырлылығы мен өз ісіне адалдығы қажет.

Сіздер бүгінгі күні теміржол саласында еңбек етіп, еліміздің дамуы жолында, ел игілігі үшін елеулі жұмыс атқарып келесіздер. Қоғамдық маңызы зор жауапты қызметтегі біліктіліктеріңіз бен көлік және байланыс саласындағы сүбелі үлестеріңізді біз әрдайым жоғары бағалаймыз. Осы мерекелі күнде Сіздерге мықты денсаулық, толайым табыс, отбасылық амандық және несібелі жетістіктер тілейміз!

Аудан әкімі С.Әбеуова **Мәслихат хатшысы Р.Әбеуов**

Жолдау мұраты – ел мүддесі

Жолдаудан кейін елдің тарихының бүтін бір дәуірін қорытындылап, бетбұрыстың жаңа кезеңінің басында тұрғандаймыз. Партия ашықтықты қамтамасыз етіп, қоғам мен атқарушы биліктің арасындағы алтын арқау болатыны анық.

Көпшілік үшін күтпеген Конституциялық сотты құру жөніндегі бастамасы болды. Енді қоғам биліктің немесе заңнамалық бастамалардың белгілі бір әрекеттеріне заңды түрде дау айтуға мүмкіндік алады.

Жолдау ұлттық рухымызды күшейтті. Мен ең маңызды аспектілерді атап өткім келеді, бірақ әр бағыт өзінің өмірлік рөлін атқарады.

Ең бастысы – еліміздің егемендігі

«Азаматтарымыздың ертең емес, бүгін бақытты өмір сүргенін қалаймын». Осы президентіміздің сөзі әр қазақстандықтың жүрегіне жылу ұялататыны сөзсіз.

Шын мәнінде, ең бастысы – еліміздің егемендігі, біз үшін Қазақстанның Тәуелсіздігі бәрінен қымбат. Елімнің амандығы мен жерімнің тұтастығынан асқан ешбір құндылық жоқ, сол құндылықты сақтау мен қорғау біздің басты парызымыз. Еліміздің жарқын келешегі мен болашағы – ақыл мен парасатты ту етіп ұстанған, отаншылдық рухы жоғары, білімді ел қолында екені анық. Еліміздің жаңа бағытқа бағдарлайтын өзгерістер, тек қана парақта емес, нақты іспен көрсетіп, сапалы жұмыс жүргізілу керектігі туралы ерекше айтылды.

Президент реформаларды әркім өзінен бастау керек екеніне назар аударғаны бекер емес. Мемлекет басшысы: «Біз бұл өзгерістерді жұртқа жақсы көріну үшін жасамаймыз. Қағаз бетінде ғана жүзеге асырылған, бірақ шындыққа еш жанаспайтын жалған табыстарға масаттанып отыратын заман келмеске кетті», – деді.

Жаңару мен жаңғыру жолында Қазақстан биік белестерге жететіні анық. Бұл тұрғыда президент нақты іске көшкені байқалады. Жарқын болашаққа нық қадаммен жұмыс жасауға әрбіріміз үлес қосуға міндеттіміз.

Т.Таукеев,
«Аманат» партиясы Ақтоғай аудандық филиалының атқарушы хатшысы.

7 тамыз – Теміржолшылар күні

Тоғыз жолдың торабы тоғысқан жер

Таң бозынан әріптесім темір тұлпарды тізгіндеп, мен қабат мініп, екеулеп жолға шықтық. Бағытымыз – ауданымыздың оңтүстік өңірі. Таспадай тартылған тас жолдың апшысын қуырып, жүйткіп келеміз. Ауылдағы шаруаның баласы болғаннан кейін жол-жөнекей әр жердегі шөптің шығымы жайлы, төлін ертіп төскейде жүрген төрт түлік туралы сөз қозғап қоямыз. Көбіне ішкі ойдың орамын үзе алмай, үнсіз келеміз. Әркім өз ойымен арпалысып әлек. Сырт тұлғасы көзге қарапайым көрінгенімен, әркімнің ішкі жан-дүниесі өз алдына бір бөлек әлем.

Раундап атқан таң шығыстағы көкжиекті алқызыл нұрға бөлеп, сол сәтте әлем бір мезет байырқалғандай. Мамырыстан құшағындағы сәбидің ұйқысындай бейбіт дүние. Онсыз да сынап сынды уыста тұрмайтын қиял шіркін, талай қиырды шарлап кетті. Жол ұзақ. Тас жолды жағалай қоныстанған ауылдардың арасы тым шалғай. Ауыл-үйдің арасында күнделікті күйбең тіршілікті күйттеп, сыртқа ұзап шықпаған адам қазақ даласының мұншалықты кең екенін қайдан білсін?!. Аттың жалында, түйенің қомында жүріп, өр Алтай мен Атыраудың арасындағы ұшқан құстың қияғы талып, тұлпардың тұяғы тозатын осыншалықты дархан даланы бабаларымыз қалайша алакөз дұшпаннан аман сақтап қалды екен?! Жаратқанның тәбәрігіндей болған байтақ жерді игеріп, игілігімізге жарата алмасақ, егемен елдің ұрпағы, яғни бізге сын. Осы тұста бұйығып жатқан мынандай ой бас көтерді. Қазақтың ел отырмайтын қу мекиені көп қой. Сыр даласынан бері Жезқазған мен Балқаш аралығында ұшқан құс, жүгірген аң ілуде шалу кездесетін Бетпақдаладай жеріміз бар. Сонда деймін-ау, кешегі шаруалар шырылдап шыға келгенде, мүлгіп отырып, ойланбастан атып, санын азайтамыз деген жарықтық киікті сол жапан түзге бағыттап жіберсе болмас па еді?! Жусан басын шалса да талғажау етіп амалдайтын еді ғой. Әйтеуір, даланы қан сасытып, жануардың наласына қалғаннан әлдеқайда жақсы емес пе?! Бір кездері сол киікті қызыл кітапқа енгізіп, қызғыштай қорып едік, ендігі жасап отырғанымыз мынау. Екі әрекетіміз біріне-бірі сыртын беріп, «тебісіп» тұрған секілді. Хош. Бір ой бір ойды түртпектеп, иірімге түсіп кетіп, қалаға қалай жеткенімізді аңғармай да қалдық.

Ұлы сәскеде мысты өңірге де табанымыз тиді. Шілденің шіліңгір күні. Жайшылықта ауасы тымырсық Балқаш тіпті күйіп-жанып тұр екен. Шаһар ішіндегі дәмхананың біріне аялдап, ат шалдырып, аяқ демалтып алдық. Ішімізге ел қонып, жанымызды шақырғаннан кейін уақыт оздырмастан сапарымызды әрі қарай жалғастырдық. Діттеген жеріміз – ауданымызға қарасты Сарышаған кенті. Ат маңдайын Алматыға апарып тірейтін күре жолмен жорғалап келеміз. Алғашқыдай емес, бұл бағытта әрі-бері қатынап жатқан көліктің нөпірі қалың. Осыдан екі жыл ілгеріде басталған «Қарағанды-Алматы» бағытындағы жолдың жөндеу жұмысы әлі жалғасып жатыр. Бірақ, бір айта кетерлігі, жолдың бұл бөлігіндегі жұмыс сапасы Қарағанды қаласы мен Шет ауданының арасындағы жөндеу жұмыстарына қарағанда анағұрлым жақсы.

Сонымен, екі сағатты артта қалдырып, тоғыз жолдың торабы Сарышаған кентіне де жеттік. Сарышаған аудан халқының жарымына жуығы тұратын өте үлкен кент. Әдеттегідей, әуелгі кезекте әкімшілікке бас сұқтық. Өкінішке қарай, кент әкімі жұмыс барысымен жол жүріп кетіпті. Бізді бас маман Тілеуқор Қайранбекова қарсы алды. Біз алыстан арнайы ат арытып келгенімізді жеткізіп, мән-жайды түсіндірдік. Сонымен, Тілеуқор бастап, біз қоштап, кенттегі «Сарышаған» станциясына аялдадық. Ел мен елді, жер мен жерді жалғап тұрған ірі теміржол қатынасы осы станция арқылы өтеді. Жалпы, теміржол да, тас жол да адам бойындағы қан тамырлары секілді, ел экономикасының тұрақтануына тікелей әсер етеді. Сондықтан да, бұл жердегі әр-бір маманға жүктелетін жауапкершілік жүгі ауыр. Бізді станция басшысы Нұржан Омарбеков жылы шыраймен қарсы алды. Орта бойлы, қараторы азамат екен. Өзі бастай жүріп, станция жұмысымен таныстырып өтті.

Сарышаған станциясының басшысы Нұржан Омарбеков.

–Сарышаған екінші дәрежелі учаскелік станция. Тоғыз тарау жолдың тоғысқан жері десек те болады. Сарышаған кенті тұрғындарының сексен пайызға жуығы осы теміржол бойында жұмыс жасап, нәпақасын айырып жүр. Іргелес жатқан Қытай, Өзбекстан, Қырғызстан және Ресей елдерінің арасындағы қатынас осы біздің станция арқылы өтеді. Тіпті, осы темір жолдардың бір ұшпағы сонау Түркісібке апарып тірейді. Тарихи құжаттарға көз жүгіртетін болсақ, Сарышаған станциясының іргетасы 1952 жылы қаланып, 1953 жылы ашылып, ресми түрде жұмысын бастаған екен. Жетпіс жылдық тарихы бар аталмыш станция қала мен қаланың, тіпті мемлекетаралық жүк тасымалын қамтамасыз етіп отыр, – деп, тым-тым арыдан бастаған Нұржанның әңгіме әлпеті бір мезет өзінің өмірдерегіне қарай ойысты: –Жоғарыда атап өткенімдей, осы өлкедегі негізгі жұмыс көзі теміржол болғандықтан, сарышағандықтардың дені аталмыш саланы таңдайды. Біз тәмам әулетімізбен теміржол төңірегінде қызмет атқарамыз. Атап айтсам, әкем Мұхамбетәлі Омарбеков теміржол белгі беру және байланыс дистанциясында жұмыс жасаған. Саналы ғұмырын өз мамандығына арнаған жан. Қазір Құдайға шүкір, бейнетінің зейнетін көріп, еңбек демалысында немере-шөбересінің ортасында солардың қызығы мен қуанышына тоймай отырған жайы бар. Ал, анам Сарышаған кентіндегі дәрігерлік пунктінде фельдшер болып қызмет істеді. Ол кісі де Гиппократқа берген антын бұзбай, табан аудармастан ақ желегіне дақ түсірмей, еңбек демалысына шықты. Мен үйдегі бес баланың төртіншісімін. Көзімізді тырнап ашқалы көргеніміз рельс, вагон, пойыз. Сол себептен де біз барлығымыз бірауыздан теміржолшы боламыз дейтінбіз. Алдымыздағы асқар тау әкемізге қарап еліктедік. Көшенің шаңын көкке көтеріп, күні-түні дамыл таппай ойын қуатын балалық балдәурен шағымызға осы Сарышаған куә. Кейін анамыз жетектеп мектепке апарды. Кіл өзіміз сияқты күн қақтаған, қайыстай қатпа қара балалар әу баста бірімізді біріміз жатырқап, үрке соқтап жүретінбіз. Келе-келе танысып, білісіп, үйренісіп кеттік. Сол арадағы он бір жылдық мектепті тәмамдағаннан кейін Қазақ Теміржол Академиясына жоғарғы оқуға құжат тапсырып, Алланың алқауымен түсіп кеттім. Қызығы мен шыжығы қатар жүретін студенттік өмір дегеніңіз ешнәрсеге айырбастап ала алмайтын, қанша қаласаң да қайырылмайтын дәурен ғой. Сонымен, аттай төрт жылды артқа тастап, ақыры күректей дипломды қолыма алдым. Қатырма қағаз қолға тиісімен, уақыт оздырмастан бірден жұмыс іздедім. Әйтеуір қыр асып жатпай-ақ, сол сәтте екі қолға бір күрек табыла кетті. 2003 жылы Сарышаған станциясы жол жөндеу дистанциясында еңбек жолымды бастадым. Ә деген бетте кім болса да, өз жұмысын бірден алып кете алмасы анық қой. Сол ортадағы жанашыр ағалардың ақылын тыңдап, мамандығымыздың қыр-сырын ақырындап меңгере бастадық. Негізі, әр саланың өзіне тән ауыртпашылығы, сәйкесінше, өзіне тән қызығы болады. Араға екі жыл салып, Жамбыл жол бөлімі станциясына кезекші болып ауыстым. Ол арада табандаған бес жыл қызмет атқарып, 2010 жылы «Жастар» станциясының басшысы қызметіне тұрдым. Қазақта «еңбегіне қарай өнбегі» дейді емес пе?! Сол айтқандай, еңбектенген адамның ырзық несібесі мол болады. 2012 жылы ғайыптан тайып, Сарышаған станциясының басшысының орынбасары болып, 2017 жылы Тараз қаласына пойыз диспетчері болып жұмыс ауыстырдым. 2019 жылдан биылға дейін Мойынты-Шығанақ бөлімінің қауіпсіздік ревизоры болып қызмет қылдым. Осы жылы, міне, төртінші айға айналып барады, Сарышаған станциясының басшысы қызметіне тағайындалдым. Өткен күнге көз жүгіртіп қарап отырсам, еңбекке араласқан осынау жиырма жылға жуық уақытта дәм жазып талай жерді көріп, әралуан қызмет атқарған екенмін. Бұған да болса, тәубе деймін. Бұйырса, алдымызда үлкен белес тұр. Келесі жылы Сарышаған станциясына 70 жыл толады. Ат шаптырып, аламан өткізбесек те, үлкен дәрежеде мерейтойды атап өту ойымызда бар. Негізі, жылда кәсіби мерекеміздің қарсаңында кент төрінен бой көтерген футбол алаңында осы станцияға қарасты барлық бөлімшелердің арасында аяқдоптан, арқантартыстан, күрестен жарыс өткіземіз. Келер жылы да осы дәстүріміздің жаңылмай, кең көлемде жарыс ұйымдастырсақ па дейміз, – деп Нұржан Мұхамбетәліұлы сөз соңында өзінің алға қойған мақсатымен бөлісті.

Сұхбат соңынан біз алғысымызды айтып, сыртқа беттегенде, Нұржан әріптестерімен жиналыс қылудың қамын жасап жатты. «Жас келсе – іске» деген осы болар сірә?! Қазақта «отызында орда бұзбаған, қырқында қамал алмайды» дейді. Ал, біздің кейіпкер биыл түп-тура қырықтың қырқасына шығып тұр. Біз де Нұржанның еңбегіне жеміс тіледік.

Е.АЙТЖАН,
Сарышаған кенті.

Туған жерге туыңды тік!

Бірлігі бекем ел мықты

Қазақта күні бүгінге дейін ел аузында жүрген, үш-төрт адамның басы бір жерде тоғыса қалса әлі күнге әңгіме қылатын «Сағынайдың асы», «Қоянды жәрмеңкесі» секілді аспан астын дүбірлі думанға бөлеген нелер жіңгір тойлар болды десеңізші. Өткелі жатқан астың дабылын естіп, бәйгеден дәмелі тұлпарын жетекке алып, сайдың серке тасындай білекті де жүректі балуандарын қоса ертіп, еліміздің түпкір-түпкірінен ат арытып арнайы келген, есімдері ауыздан-ауызға көшкен кіл мықтылар бас қосқан жиын қандай салтанатты, қандай сәнді?!

Егемендік алғаннан кейінгі жылдары ел есін жиып, етек-жеңін қымтап, кешегі қолынан сусып кеткен бабадан балаға мирас болған ұлттық құндылықтарымызды түгендей бастады. Жетпіс жыл Қызыл империяның қанатының астында болғанда басына бармақ түгілі, есімін аузына ала алмаған ата-бабаларына тәу етіп, рухтарына құран бағыштап, ат шаптырып ас берді. Бұл істі біреуден біреу іліп әкетіп, ел көлемінде етек жайып, қазақтың өлгені тіріліп, өшкені жанғандай болды.

«Той дегенде қу бас та домалайды». Бәлен күні ел-жұрттың басын қосқан үлкен шара болады деген дақпыр құлағына тиген қырдағы ел бір күндік шаруасын шегеріп қойып, ойға түсіп, қашан киіз үй жығылып, ел тарағанша сол той-домалақтың төңірегінде жүреді. Әсілінде, Қазақ – арқалы халық.

Эпидоахуал елдің құтын қашырып, берекесін алғалы жұрт үлкен той-жиыннан бөлек, жеке басының қуанышын атап өтуден де қалды. Әркім қарақан басының қамын ойлап, төрт қабырғаға қамалып, оқшауланып өмір сүрді. Соның салдарынан қоғамдағы байланыс үзілді. Бұл жерде халық қаншама тойынан қалды, қаншама қызық-қуанышы атуасыз қалды дегіміз келіп отырған жоқ. Айтпағымыз, күнделікті күйбең тіршілікті күйттеп, шаруасының шылауында жүріп, бірінен бірі алшақтап кеткен ағайынның басын қосып, ел бірлігін танытуда тойдың да берер пайдасы бар.

Шілденің 31 күні тәмәм аудан халқының басын бір арнада түйістірген, Жидебай би ауылдық округіне қарасты, Көрпетай елді-мекенінің іргесіндегі Көрпетай тауының баурайында дүркіреген дүбірлі думан болып өтті. Бастама – сол жердің тумасы, жас та болса бас болып жүрген, атқа мінер азамат Нұржан Шайхиннан, қолдау – халықтан.

Көрпетай, бұрынғы Чапай елді-мекенінде кезінде 25-30 қаралы түтіні бар іргелі ауыл болған. Төскейде төрт түлігі қатар өріп, тіршіліктің қазаны қайнап жатқан деседі. Еліміздің бүкіл ауылдарына салқыны тиіп, басындағы бағын шайқаған жаппай урбанизация бұл ауылды да айналып өтпеді. Қазір мұнда ауылшаруашылығының етегінен ұстаған 3-4 шаңырақ қана отыр. Жері шұрайлы, топырағы құнарлы. Былтыр-биыл ел шөп шығымы аз деп шарқ ұрып жүргенде бұл маңайдың шөбі тілерсектен асады екен, бітік шығыпты. Оны осы жолғы сапарымызда өз көзімізбен көріп қайттық.

«Бірлігі бекем ел мықты»

Көрпетай Арқа даласындағы шоқтығы биік таулардың бірі. Жоғарыда атап өткеніміздей түгін тартсаң майы шығатын, қазыналы жер. Сол таудың етегіне бірінен бірі өтетін 22 ақшаңқан киіз алқақотан құрылған. Оған қоса 3 үлкен қос бой көтеріпті. Айта кетерлігі бұл қараша үйлерді осы арада туып өскен әулеттің ұрпақтары тігіп, келген-кеткен қонақтарға мезірет білдірді. Жалпы, барлығын қосып санағанда бас-аяғы 70 әулет тік тұрып қызмет қылды. Міне, туған жерге деген сүйіспеншілік, міне нағыз патриоттық рух!

Ала таңнан Көрпетайдың түс-түсынан қалың нөпір ағылып жиналып жатты. Күн арқан бойы көтерілген шақта екі мыңға жетеқабыл халық жиналып, көптің асыға күткен тойы салтанатты түрде басталып кетті. Арқаның арынды қос ақыны, ұлт руханиятына өзіндік үлесін қосып жүрген аптал азамат, талай додада топ жарып, халықтың көкейіндегі айтарын дөп басып, билік пен бұқараның арасында мәйек болып жүрген айтыскер ақындар Айтбай Жұмағұлов пен Тілеген Әділов әлқиссаны айтыспен бастап, жіңгір тойдың шымылдығын түріп берді. Жиналған жұрт демін ішіне тартып, бірден назарын сахнаға бұрды. Келесі кезекте көшелі сөз айтатын, көудесі көмбе қазыналы қарттарымыз сахна төріне шығып сөз сөйледі. Аталы ой айтқан ақсақалдар алыстан арнайы ат арытып келген қонақтарға алғысын жеткізіп, осы шараның өтуіне мұрындық болған ұйымдастырушыларға өз ризашылықтарын білдірді. Және сөз соңында қол жайып, құран бағыштап, бата берді. Сонымен қатар, жуырда ғана «Қасым баспаханасынан» шыққан «Туған жерім – Көрпетай» кітабының тұсауы кесіліп, сол арадағы әрбір әулетке бір-бір данадан тарту етілді. Кітапта Көрпетай өлкесінің қай жылдары құрылғаны туралы шежірелі тарихы, сол ауылда тұрған әулет пен оның үрім-бұтағы туралы дерекнамалар топтастырылған. Кітап авторы Нұржан Шайхин. Ақылдастар алқасы – Тұңғышбай Мұқан, Ғазия Әркенова және Мұратбек Қазкеев.

Келесі кезекті есімі исі қазаққа мәшһүр, дәстүрлі әнді дәріптеп жүрген, күміс көмей, жез таңдай әнші Дәуренбек Әркенов сахна төріне шығып жауһар әннен шашу шашты. Қазіргі даңғазалықтан құралған заманауи арсын-гүрсін әннен запы болған ел, қазақпен бірге жасасып келе жатқан дегдар өнеріне бір сусындады. Бұдан бөлек Дәуренбек ағамыздың шашбауын көтере келген, ауданымыздың мақтанышы, кезінде бүкіл одаққа белгілі болған «Тоқырауын толқындары» ансамблі бір жарым сағатқа созылатын концерттік бағдарламаны паш етті.

Осы мезетте алаңның екінші қапталында спорттық шаралар бастау алып жатты. Әуелгі кезекте қазақша күрес салтанат құрды. Спорттық шаралардың басы қасында аудандық спорт бөлімінің басшысы А.Кішкентаев бастаған спорт мамандары жүріп, сайыстың әділ өтуін жіті қадағалады. Күрес екі салмақ дәрежесі бойынша 70 келі салмақта және түйе балуан болып, спортшылар өзара бақсынасты. Боз кілемдегі бәсекеде күні бүгінге дейін талай байрақты додаларда жауырыны жерге тимей жүрген, сен тұр, мен атайын деген жүректі де білекті балуандар белдесті. Ұлы сәскеде басталған күрес жарысы күн екінтіге еңкейгенге дейін жалғасты. Сайыстың жүлде қоры да осал емес. 70 келі салмақ дәрежесіндегі белдесуге I-орынға – бұқа, II-орынға 70 мың теңге және III орынға 50 мың теңге ақшалай сыйлық тігілді. Ал, түйе балуанға I орынға тай, II орынға 100 мың теңге, III орынға 50 мың теңге үлестірілді.

Бұдан бөлек күреспен қатар, асық ату сайысы қабат өтіп жатты. Ол жерде жасынан ауыл-үйдің арасында асық ойнап машықтанған, құралайды көзге атқан мергендер бақ таластырды. Бұл жарыста бес жүлдегерге ақшалай сыйлықтар тарту етілді.

Халықтың бір көлігі концерт тамашалап, бір қауым жұрт қиқуға қиқу қосып балуандарға жанкүйер болып отырған сәтте төменгі ойда көкпар басталды деп хабарланды. Шаршы топта тұрған көрермендердің жарымына жуығы жырылып, көкпар алаңына қарай ойысты. Есік пен төрдей, ауыздығымен алысқан бір-бір қамбар ата баласына тақым артқан көкпаршылар аласұрып, төрешіден белгі күтіп тұр екен. Төрешінің белгі беруі мұң екен көкпаршылар жосыла шауып жөнелді. Ұзын саны алпыс қара болатын аттылы адам ортадағы серкеге таласып, ұмар-жұмар болды да кетті. Көкпар нағыз тақымы тастай, білегі болаттай, жүректі азаматтардың ойыны. Жалпы көкпардағы салымға тағайындалған жүлде қоры 1 млн. теңге және екі тай. Осы жүлдеден дәмелі жігіттер Тараз облысы, Астана қаласынан және өзіміздің Қарағанды облысынан ат терлетіп арнайы келді. Міне, осыған қарап-ақ аядай ғана Көрпетай бауырындағы тойдың қаншалықты дәрежеде өткенін бағамдауға болады.

Бесін мен екінтінің арасында тігілген барлық киіз үй мен 3 қоста келген қонақтарға дәм берілді. 500 табақ ет тартылып, оған қоса 4 қазан палау әзірленді. Баға аспанға шарықтап, шу асаудай жалына қол тигізбей тұрған қазіргідей қымбатшылық уақытта дүйім жұрттың басын қосып, ас беріп, ат шаптыру оңай шаруа емес. Осы орайда көрпетайлықтар бір жағадан бас, қос жеңнен қол шығарып, жұдырықша жұмылып, ұжым-бірліктің жарқын үлгісін көрсете білді. Көрпетай топырағында кіндік қаны тамған әрбір азамат ақшалай қолдау білдіріп, ірі шаруа қожалық иелері ірі қара, жылқы малдарын тарту еткен. Бұдан бөлек осы шараның өтуіне ұйытқы болған Нұржан ағамыздың серіктері, еліміздегі қабырғалы кәсіпорындардың бірегейі – «Нәтиже» сүт компаниясының директоры Азамат Түсіпбековте інісінің ілкімді ісіне қолдау білдіріп, ақшалай жәрдем көрсеткен.

Аталмыш іс-шара өтіп, ел аптығын басқаннан кейін қыбын тауып Нұржан ағамызбен телефон арқылы тілдестік.

- Негізі бұл асты өткізу көптен бері көңілде жүрген шаруа еді. Соның сәті бүгін түсіп жатыр. Әуелі Алланың сосын ауыл азаматтарының ауызбіршілігінің арқасында шаруа ойдағыдай өтті. Мен әуелгіде қоян-қолтық ұрыспен айналыстым. Спорттың осы түрінен әлем чемпионатының үшінші орын иегерімін және Азия чемпионымын. Спорт саласында жүрген-нен кейін бажайлап, жан-жағыма қарасам біздің Қарағанды облысының ат спорты кенжелеп қалған екен. Содан аймағымыздағы ұлттық спортты ұшпаққа шығаруға бел байлап, басымдағы пәтерімді сатып, көкпар ойнайтын айғырлар сатып алдым. 2018 жылы тәуекел деп жұмысымызды бастап кеттік. 2019 жылы осы Көрпетай секілді мәртебесі биік болсын деп «Көрпетай көкпар клубын» құрдым және сол клубтың жаттықтырушысы қызметін атқардым. Алайда, жаһанды жайлаған індет киіп кетіп ол жылы ешқандай жарыс болған жоқ. 2021 жылы Қазақстан чемпионатында жүлдызымыз жанып, ел тарихында бірінші рет Қарағанды облысының көкпар командасы тұғырдан көрінді. Осындай жетістікке қол жеткізгеннен кейін Қарағанды облысы әкімінің орынбасары қабылдап, мені Қарағанды облысы ат спорты федерациясының президенті және «Қайрат» ұлттық және ат спорты» жасөспірімдер спорт мектебінің директоры етіп тағайындады. Қазіргі таңда екі тізгін бір шылбырды қатар алып жүрміз. Содан барған жерімізде «Көрпетай деген не?», «Көрпетай деген кім?» деп жиі сұрайтын болды. Осы сан сауалдың жауабы болсын, ел-жұрт көріп-білсін деп осындай ас беріп, той өткізгенді жөн көрдім. Осы ойымды көрпетайлық ағайынға білдіріп едім, олар бірауыздан қоштады. Сонымен барлығымыз тастүйін жұмылып, аман-есен осы тойды өткеріп шықтық,- деді, жас та болса бас болып жүрген Нұржан ағамыз.

Қазақта «Бірлік бар жерде тірлік бар» деген аталы сөз бар. Сол бірліктің арқасында алақандай ауылдың тұрғындары аудан көлеміндегі айтулы шараны өткізіп отыр. Оған мына сіз бен біз куә.

Е.АЙТЖАН.

Договор

на предоставление услуг по водоснабжению и (или) отведению и очистке сточных вод физическим лицам

п. Сарышаган 20.07.2022 г.

Товарищество с ограниченной ответственностью «Актоғай Энерго», именуемое в дальнейшем «Услугодатель», БИН 160240011628 в лице директора Смагулова Б.Б., действующего на основании Устава, с одной Стороны, и бытовой потребитель, получающий услуги по водоснабжению и/или отведению и очистке сточных вод на основании настоящего договора, именуемый в дальнейшем «Потребитель» с другой стороны, а вместе именуемые «Стороны» заключили настоящий договор о нижеследующем:

1. Основные понятия, используемые в договоре

• граница раздела балансовой принадлежности – линия раздела элементов систем водоснабжения и (или) канализации и сооружений на них между владельцами по признаку собственности, хозяйственного ведения или оперативного управления;

• граница раздела эксплуатационной ответственности – линия раздела элементов систем водоснабжения и (или) канализации (водопроводных и канализационных сетей и сооружений на них) по признаку обязанностей (ответственности) за эксплуатацию элементов систем водоснабжения и (или) канализации устанавливаемая соглашением Сторон. При отсутствии такого соглашения граница эксплуатационной ответственности устанавливается по границе балансовой принадлежности;

• платежный документ – документ (счет, извещение, квитанция, счет-предупреждение, составленные на основании показаний приборов учета или расчетным путем в установленном законодательством порядке) Услугодателя, на основании которого производится оплата;

• потребитель – физическое лицо, пользующееся услугами водоснабжения и водоотведения на основании публичного договора для собственных нужд;

• проверка приборов учета – совокупность операций, выполняемых представителем Услугодателя с целью обследования состояния приборов учета, определение и подтверждение техническим требованиям и считывание показаний с индивидуального прибора учета;

• прибор учета – техническое устройство, предназначенное для коммерческого учета воды, разрешенное к применению в установленном законодательстве порядке;

• расчетный период – период, определенный в договоре как период времени, равный одному календарному месяцу с 00.00 часов первого дня до 24.00 ч., последнего дня месяца, за который производится расчет Потребителем за услугу;

• регулирующий орган – государственный орган, уполномоченный в соответствии с законодательством Республики Казахстан осуществлять государственное регулирование тарифов (цен, ставок сбора) на услуги субъектов естественной монополии;

• услугодатель – водохозяйственная организация (предприятие водоснабжения и водоотведения), осуществляющая полный технологический процесс водоснабжения и водоотведения населенного пункта с целью оказания услуг потребителям по водоснабжению и водоотведению, а так же осуществляющая технический надзор за состоянием систем водоснабжения и водоотведения потребителей, регулирующая и контролирующая развитие систем водоснабжения и водоотведения населенного пункта в целом;

• локальные очистные сооружения – совокупность сооружений и устройств потребителя, предназначенных для подготовки питьевой воды или очистки собственных сточных вод перед их сбросом в систему водоотведения населенного пункта;

• норма водопотребления – расчетное количество воды для удовлетворения суточной потребности одного человека, животных, личного подсобного хозяйства или на единицу поливной площади в конкретном населенном пункте;

• поверка приборов учета – совокупность операций, выполняемых государственной метрологической службой или другими аккредитованными юридическими лицами в целях определения и подтверждения соответствия приборов учета установленным техническим и метрологическим требованиям;

• выпуск в систему водоотведения – трубопровод от здания или сооружения до первого колодца на сети водоотведения;

• ввод водопровода – трубопровод от распределительной сети водоснабжения, включая колодец с запорной арматурой в точке подключения, до первой задвижки в здании.

2. Предмет договора

2.1. В соответствии с условиями договора Услугодатель обязуется оказать Потребителю услуги по водоснабжению и/или отведению и очистке сточных вод (далее – Услуги), а Потребитель обязуется оплачивать принятые услуги.

2.2. Характеристики предоставляемых услуг и качество подаваемой воды должны соответствовать требованиям законодательства Республики Казахстан, санитарно-гигиеническим правилам и нормам, государственным стандартам.

2.3. Режим по водоснабжению и водоотведению – круглосуточный.

2.4. Граница раздела эксплуатационной ответственности водопроводной сети объектов кондоминиума является разделительный фланец последней задвижки на вводе в здание, объектов индивидуальной жилой застройки - последний фланец запорно – отключающей арматуры в месте подключения к водопроводным сетям Услугодателя.

Граница раздела эксплуатационной ответственности в системе отведения сточных вод объекта кондоминиума является колодец в месте присоединения к системе отведения сточных вод населенного пункта.

3. Условия предоставления услуг

3.1. Объем предоставленных Услуг водоснабжения и водоотведения определяется по показаниям приборов учета, установленных на границе раздела эксплуатационной ответственности и принятых на коммерческий учет Услугодателем.

3.2. Объем предоставленных услуг водоотведения принимается равным объему предоставленных Услуг водоснабжения (питьевого, технического, горячего), в том числе при отводе сточных вод в выгреб (септик) или в локальные очистные сооружения.

3.3. Приостановление подачи услуг производится в случаях:

3.3.1. аварийной ситуации либо угрозы жизни и безопасности граждан;

3.3.2. самовольного присоединения к сети Услугодателя;

3.3.3. отсутствия оплаты за услуги в течение двух месяцев, следующих за расчетным периодом;

3.3.4. неоднократного не допущения представителей Услугодателя к приборам учета;

3.3.5. необходимости проведения дезинфекции трубопроводов;

3.3.6. в других случаях, предусмотренных нормативными правовыми актами и соглашением Сторон.

3.4. В случаях, оговоренных подпунктами 3.3.1. и 3.3.2., подключение производится представителями Услугодателя после устранения и ликвидации возникших нарушений.

3.5. В случае, оговоренном в подпункте 3.3.4 и невозможности прямого контакта между Услугодателем и Потребителем по причине отсутствия последнего, для сообщения показаний прибора учета Потребитель может использовать телефонную связь.

3.6. При нарушении, предусмотренном подпунктом 3.3.2., стоимость самовольно полученных услуг определяется из расчета полной пропускной способности трубопровода до узла управления, при действии его в течение 24 часов в сутки за период с момента проведения последней проверки до дня обнаружения, но не более двух месяцев.

3.7. В случае приостановления Услуг за нарушение, предусмотренное подпунктом 3.3.3., подключение производится после погашения долга и обследования Услугодателем сохранности пломб с составлением двустороннего акта. Во всех случаях подключение производится представителями Услугодателя, о подключении выдается акт установленной формы.

3.8. При неоднократном отключении подключение производится после внесения оплаты за подключение, стоимость которого согласовывается с территориальным антимонопольным органом.

4. Стоимость и порядок оплаты услуг

4.1. Оплата за предоставляемые услуги по настоящему договору производится по тарифам, утвержденным уполномоченным органом.

Стоимость услуг, равно как иные условия договора, устанавливается одинаковой для всех Потребителей, кроме случаев предоставления услуг с учетом льгот и преимуществ, установленных законодательством Республики Казахстан.

4.2. Оплата производится Потребителем ежемесячно за фактически предоставленное количество услуг на основании платежного документа в срок до 25 числа месяца, следующего за расчетным периодом.

5. Учет отпуска и потребления услуг

5.1. Количество отпущенной воды определяется по показаниям индивидуальных приборов учета. При отсутствии индивидуальных приборов учета воды – по показаниям общедомового прибора учета с распределением данных в соответствии с количеством фактически проживающих людей.

При наличии общедомового прибора и индивидуальных приборов у каждого Потребителя в многоквартирном доме разница между показаниями общедомового и индивидуальных приборов распределяется по количеству фактически проживающих в доме людей.

5.2. При отсутствии индивидуального прибора учета у Потребителя объем предоставленных услуг по водоснабжению временно определяется расчетным путем по эксплуатационным нормам водопотребления/водоотведения, утвержденным для населенного пункта и по фактическому количеству проживающих. При этом начисление производится расчетным путем не более двух расчетных периодов.

5.3. Приборы учета принимаются к коммерческому учету после наложения пломбы и регистрации их Услугодателем. Каждый прибор должен иметь две пломбы: завода - изготовителя на счетном устройстве водомера и Услугодателя.

5.4. Погрешность показаний прибора учета в пределах, установленных заводом-изготовителем, не является основанием для произведения перерасчета за услуги по водоснабжению и водоотведению.

5.5. При временном нарушении учета не по вине Потребителя расчет за услуги производится в течении 1 месяца по среднесуточному расходу предыдущего расчетного периода.

5.6. Обеспечение сохранности приборов учета, установленных в квартире или индивидуальном доме, возлагается на Потребителя. При установке приборов учета Услугодателем в специально отведенные помещения ответственность за их сохранность несет Услугодатель. Стоимость обслуживания приборов учета оплачивает лицо, ответственное за их сохранность.

5.7. В случае хищения или поломки приборов учета неустановленными лицами, лицо ответственное за их сохранность, обязано восстановить приборы учета в месячный срок, если иное не предусмотрено соглашением Сторон. До момента восстановления приборов учета потребитель подключается Услугодателем к сетям водоснабжения.

5.8. Количество воды, отводимой от Потребителя в систему отведения сточных вод, принимается равным:

- при закрытой системе горячего водоснабжения, в случаях, когда используются местные водонагреватели – количеству отпущенной холодной воды;

- при открытой системе горячего водоснабжения в случаях, когда горячая вода поступает из системы централизованного горячего водоснабжения – количеству отпущенной холодной воды плюс количеству отпущенной горячей воды;

- при наличии у Потребителя альтернативных источников воды – количеству отпущенной Услугодателем холодной воды плюс потребленной дополнительной воды из альтернативного источника, либо определяется дополнительным соглашением сторон. При этом оплата производится за транспортировку стоков по сетям Услугодателя от соответствующего колодца – приемника до очистных сооружений и очистку стоков.

5.9. Подключение Потребителя напрямую без приборов учета допускается временно (не более 1 месяца) с разрешения Услугодателя, количество отпущенной услуги в этом случае устанавливается Услугодателем расчетным путем по нормам водопотребления.

6.0. При обнаружении фактов нарушения схемы учета воды у Потребителя, срыв пломб на узлах управления и приборах учета, установления приспособлений, искажающих показания приборов учета, Потребителю производится перерасчет за пользование водой с момента проведения последней проверки до дня обнаружения, но не более двух месяцев, из расчета полной пропускной способности трубопровода до узла управления при действии его в течение 24 часов в сутки.

6.1. При изменении в установленном порядке тарифов или норм водопотребления и отвода стоков, расчеты по ним производятся с момента введения их в действие.

6.2. Потребители, не присоединенные к системе водоснабжения города, а также Потребители, имеющие другие дополнительные источники воды, обязаны в течение месяца, следующего за расчетным, представить Услугодателю данные учета расхода воды приборами, а также данные, необходимые для расчета фактического количества сточных вод, сбрасываемых в систему канализации.

6.3. Потребители, не присоединенные к системе водоснабжения города, обязаны заключать договора с Услугодателем или с другими частными лицами (имеющими договор с Услугодателем на приемку и очистку стоков), на вывоз сточных вод с выгребных ям и их очистку на станции Аэрации.

6.4. При необоснованном воспрепятствовании потребителем или его представителем установке приборов учета расчет объемов отпущенной воды производится по полной пропускной способности трубы, на которой должен быть установлен прибор учета с момента воспрепятствования до момента опломбировки установленного прибора учета представителем Услугодателя.

6.5. При выявлении факта пользования водой из сетей водоснабжения населенного пункта (Услугодателя) без заключенного с Услугодателем договора на предоставление услуг водоснабжения и водоотведения расчет объемов отпущенной воды производится по полной пропускной способности трубы на вводе самовольного присоединения за время фактического пользования до момента обнаружения (отключения), но не более двух месяцев.

6.6. При обнаружении фактов постоянного протекания воды на излив из водопровода, находящегося на балансе Потребителя, расчет объемов услуг водоснабжения производится по полной пропускной способности трубопровода с момента последней проверки, но не более одного месяца.

6. Права и обязанности Потребителя

6.1. Потребитель имеет право:

6.1.1. на получение услуг установленного качества, безопасных для его здоровья, не причиняющих вреда его имуществу, в необходимом количестве в соответствии с условиями Публичного договора и использование их по своей потребности;

6.1.2. сбрасывать сточные воды в необходимом объеме в пределах допустимых нагрузок;

6.1.3. обжаловать в уполномоченный орган и/ или в судебном порядке действия или бездействие Услугодателя, противоречащие законодательству;

6.1.4. участвовать в публичных слушаниях, проводимых по обсуждению проекта тарифа на услуги;

6.1.5. пользоваться услугами в необходимом ему объеме при условии своевременной оплаты;

6.1.6. требовать в установленном порядке от Услугодателя возмещения в полном объеме вреда, причиненного жизни, здоровью и (или) имуществу вследствие ненадлежащего предоставления услуг, а также возмещения морального вреда;

6.1.7. требовать перерасчета стоимости услуг в случае предоставления услуги не соответствующей требованиям, установленным государственным стандартам и иными

(Жалғасы 5-бетте).

(Жалғасы. Басы 4-бетте).

нормативными документами;

6.1.8. не производить оплату за полученную услугу, если Услугодателем в установленном порядке не выставлен счет;

6.1.9. отказаться от услуг водоснабжения и водоотведения в одностороннем порядке при условии письменного уведомления об этом Услугодателя не позже, чем за месяц при условии оплаты предоставленной услуги.

6.2. Потребитель обязан:

6.2.1. своевременно и в полном объеме оплачивать предоставляемые услуги в соответствии с выставленными платежными документами;

6.2.2. своевременно и в полном объеме оплачивать приобретение и установку приборов учета регулируемых коммунальных услуг (товаров, работ) в соответствии с условиями заключенных договоров;

6.2.3. иметь приборы учета регулируемых коммунальных услуг (товаров, работ);

6.2.4. немедленно сообщить Услугодателю о неисправностях в работе сооружения системы водоснабжения , канализации и приборов учета, о нарушении целостности пломбы и (или) крепления, а в случае повреждения сооружения системы водоснабжения или канализации или аварийного сброса загрязняющих, токсичных веществ – в местные органы по предупреждению и ликвидации чрезвычайных ситуаций, государственной противопожарной службы, санитарно-эпидемиологической службы и охраны окружающей среды;

6.2.5. обеспечить беспрепятственный доступ представителей услугодателя к приборам учета для контроля, технического состояния и безопасности сетей, приборов и оборудования;

6.2.6. следить за соблюдением сроков государственной поверки индивидуального прибора учета.

По истечении срока поверки своевременно производить поверку в специализированных организациях;

6.2.7. соблюдать требования по технике безопасности при потреблении услуги, нести расходы по содержанию водопроводных и канализационных сетей, находящихся в собственности Потребителя;

6.2.8. исполнять технические требования, установленные Услугодателем в соответствии с требованием действующего законодательства;

6.2.9. обеспечивать сохранность, надлежащее техническое состояние и безопасность эксплуатируемых систем водоснабжения, пломб и их креплений, системы отведения сточных вод, находящихся в его ведении или на обслуживании.

7. Права и обязанности Услугодателя

7.1. Услугодатель имеет право:

7.1.1. своевременно и в полном объеме получать оплату на предоставленные услуги;

7.1.2. устанавливать в соответствии с законодательством технические требования, обязательные для соблюдения Потребителями;

7.1.3. проводить техническое обслуживание сооружений системы водоснабжения, канализации и организовывать проверку и поверку приборов учета;

7.1.4. осуществлять контроль потребления и оплаты коммунальных услуг;

7.1.5. в одностороннем порядке приостановить исполнение Договора в связи с неоплатой Потребителем полученных услуг при предупреждении об этом Потребителя за месяц. Предупреждение может быть направлено в платежном документе, ежемесячно предъявляемом к оплате Потребителю. Приостановление производится опломбировкой запорной арматуры в закрытом виде или устройством видимого разрыва водопроводной сети, демонтажа канализационных труб и др.

7.2. Услугодатель обязан:

7.2.1. обеспечить своевременное и надлежащее предоставление услуг Потребителю в соответствии с требованиями Договора;

7.2.2. вести учет и контроль качества и количества предоставляемых услуг, принимать своевременные меры по предупреждению и устранению нарушений предоставления услуг;

7.2.3. принять меры по восстановлению качества и объема предоставляемых услуг по обоснованным претензиям Потребителя в течение 24 часов;

7.2.4. предоставлять Потребителю платежный документ на оплату предоставляемых услуг до 10 числа месяца, следующего за расчетным;

7.2.5. уведомлять Потребителей через средства массовой информации об изменении тарифов не позднее чем за 10 дней до введения их в действие;

7.2.6. при осмотре сетей водоснабжения и отведения сточных вод, приборов учета Потребителя предъявлять служебное удостоверение;

7.2.7. в период проведения профилактических и ремонтных работ на сетях доставлять потребителю питьевую воду транспортными средствами.

8. Ограничения Сторон

8.1. Потребителю запрещается:

8.1.1. переоборудовать внутридомовые сети, сооружения системы водоснабжения, отведения сточных вод и приборов учета без предварительного согласования с Услугодателем;

8.1.2. нарушать имеющиеся схемы учета услуг, целостность пломб и их крепления;

8.1.3. складывать над сетями водоснабжения и водоотведения и сооружениями различные материалы и предметы, накапливать мусор;

8.1.4. сооружать над сетями водоснабжения и водоотведения и сооружениями постоянные и временные постройки;

8.1.5. открывать краны на внутренней водопроводной системе для постоянного протекания воды на излив;

8.1.6. использовать питьевую воду для охлаждения оборудования по прямоточной схеме;

8.1.7. подключать временные водопроводные линии к стоякам водоразборов и пожарных гидрантов;

8.1.8. сбрасывать снег и сколы льда в канализационные колодцы;

8.1.9. без согласования с Услугодателем выполнять работы на сетях водоснабжения и водоотведения;

8.1.10. поить домашних животных, стирать, мыть автомашины и предметы быта у водоразборных колонок, подключать к ним трубы и шланги, а также производить другие действия, противоречащие требованиям санитарно-эпидемиологических правил и норм.

8.2. Услугодателю запрещается:

8.2.1. отказывать в предоставлении услуги или ограничивать Потребителя в получении услуги по причинам невыполнения требований другими потребителями;

8.2.2. взимать за предоставленную услугу плату, превышающую установленную регулирующим органом;

8.2.3. требовать от Потребителя ежемесячной оплаты услуг без предоставления на них платежных документов.

9. Ответственность сторон

9.1. Ответственность за надлежащее содержание оборудования и инженерных сетей возлагается на его собственника и определяется по границам раздела балансовой принадлежности.

9.2. В случае неисполнения или ненадлежащего исполнения обязательств, предусмотренных Договором, виновная сторона возмещает другой стороне понесенные убытки в соответствии с законодательством.

9.3. В случае просрочки платы за предоставленные услуги Потребитель, в соответствии с Договором (за исключением случаев, предусмотренных пунктом 30), выплачивает неустойку, рассчитанную исходя из 1,5 кратной ставки рефинансирования Национального Банка Республики Казахстан, действующей на день уплаты этих сумм, за каждый день просрочки, но не более суммы основного долга.

Установление размера неустойки производится при заключении Договора с Потребителем. Началом срока начисления неустойки является 26 число месяца, следующего за расчетным периодом, если иное не оговорено соглашением Сторон.

9.4. Если невозможность для Услугодателя предоставить Потребителю услугу наступила по вине других лиц, состоящих с Услугодателем в договорных отношениях, ответственность перед Потребителем несет Услугодатель.

9.5. Уплата неустойки (пени) не освобождает Стороны от выполнения обязательств по Договору.

10. Форс-мажорные обстоятельства

10.1. Ни одна из Сторон не несет ответственности перед другой стороной в случае наступления форс-мажорных обстоятельств, то есть обстоятельств непреодолимой силы (стихийное бедствие или иные обстоятельства, которые невозможно предусмотреть или предотвратить), а также военных действий, забастовок и так далее, влекущих неисполнение или ненадлежащее исполнение условий договора.

10.2. В случае наступления обстоятельств непреодолимой силы Услугодатель в течение пяти рабочих дней с даты их наступления уведомляет об этом Потребителей через официальные средства массовой информации.

10.3. Обязательства Сторон по Договору могут быть приостановлены на срок действия обстоятельств непреодолимой силы, но только в той степени, в которой такие обстоятельства препятствуют исполнению обязательств Сторон по Договору.

10.4. В случае, если обстоятельства непреодолимой силы будут длиться 3 и более месяцев, каждая из Сторон вправе расторгнуть Договор при условии предварительного уведомления другой стороны не менее, чем за двадцать календарных дней до даты предполагаемого расторжения. При этом Стороны обязуются в течение 30 календарных дней произвести все взаиморасчеты по Договору.

11. Общие положения и разрешение споров

11.1. В своих правоотношениях Стороны руководствуются договором и действующим законодательством.

11.2. Договор предоставления услуг вступает в силу с момента первого фактического подключения Потребителя в установленном порядке к сетям.

11.3. Срок действия договора для физических лиц является бессрочным, если иное не предусмотрено соглашением сторон.

11.4. Расторжение или изменение условий договора производится по основаниям и в порядке, предусмотренным законодательством Республики Казахстан.

11.5. При невыполнении или нарушении обязательств по договору одной из Сторон другая сторона вправе в одностороннем порядке расторгнуть договор с предъявлением требований о возмещении понесенных убытков.

11.6. При не достижении соглашения между Сторонами споры и разногласия разрешаются в судебном порядке.

11.7. Не оговоренные договором отношения между Сторонами регулируются в соответствии с действующим законодательством.

12. Реквизиты

Услугодатель: **Потребитель:**

«Ақтоғай Энерго»
пос. Сарышаган
ул.Абая 24/1

БИН **160240011628**

БИК **HSBKKZKX**

ИИК **KZ416017091000019521**

АО «Народный Банк Казахстана»
Директор_____Смагулов Б. Б.

Договор

на оказание услуг по снабжению тепловой энергией бытовых потребителей

п. Сарышаган 20.07. 2022 г.

Товарищество с ограниченной ответственностью «Ақтоғай Энерго», именуемое в дальнейшем «Услугодатель», в лице директора Смагулова Б. Б., действующего на основании Устава, с одной Стороны, и бытовой потребитель, получающий тепловую энергию и использующий его для бытового потребления на основании настоящего договора именуемый в дальнейшем «Потребитель» с другой стороны, а вместе именуемые «Стороны» заключили настоящий договор о нижеследующем:

1. Основные понятия, используемые в Договоре

В Договоре используются следующие основные понятия:

• расчетный период - период времени (календарный месяц), определяемый договором на теплоснабжение, за который потребленный Товар учитывается и предъявляется к оплате Потребителю;

• граница балансовой принадлежности тепловой сети – точка (линия) раздела тепловой сети между Поставщиком и Потребителем в соответствии с их балансовой принадлежностью;

• товар – тепловая энергия;

• расчет за товар - оплата Потребителя за потребленный Товар по истечении расчетного периода на основании предъявленного Поставщиком платежного документа;

• система теплоснабжения - совокупность источников теплоты, тепловых сетей и

• теплопотребляющих установок;

• теплопотребляющая установка - устройство, предназначенное для использования товара, теплоносителя для нужд Потребителя Товара;

• тепловая сеть - совокупность устройств, предназначенных для передачи, распределения Товара;

• граница раздела эксплуатационной ответственности сторон - точка (линия) раздела теплопотребляющих установок и/или сети сторон, определяемая по балансовой принадлежности теплопотребляющих установок и/или сети или соглашением сторон, граница эксплуатационной ответственности между потребителем и энергопередающей или энергоснабжающей организацией в многоквартирных жилых домах, находящихся под управлением органа управления объектом кондоминиума, определяется по первому разделительному фланцу входных задвижек узла управления (Элеватор);

• платежный документ - документ (счет, извещение, квитанция, счет-предупреждение), выписанный Поставщиком на основании фактических показателей приборов учета, а при их отсутствии или временном нарушении - расчетным путем на основании которого, Потребителем производится оплата за потребленный Товар;

• потребитель - физическое лицо, пользующееся или намеревающееся пользоваться услугой по снабжению Товаром;

• ведомство уполномоченного органа – ведомство государственного органа, осуществляющего руководство в соответствующих сферах естественных монополий;

• поверка средства измерений - совокупность операций, выполняемых государственной метрологической службой или другими аккредитованными юридическими лицами в целях определения и подтверждения соответствия средства измерений установленным техническим и метрологическим требованиям;

• поставщик - организация, осуществляющая продажу Потребителям произведенного и (или) купленного товара.

2. Предмет Договора

2.1. Поставщик обязуется подавать Потребителю Товар, в необходимых ему нормативных величинах, надлежащего качества, для отопления помещений, а Потребитель обязуется своевременно оплачивать принятый им Товар в порядке, определенном настоящим договором.

2.2. Поставщик обязуется подавать Потребителю через присоединенную сеть Товар.

При этом параметры (качество) поставляемого Потребителям Товара определяются по показаниям приборов коммерческого учета, установленных на границе балансовой принадлежности сторон и должны соответствовать требованиям, установленным государственными стандартами или иной нормативно-технической документацией в области энергетики, а при их отсутствии или временном нарушении - расчетным путем, на основании которого Потребителем производится оплата за потребленный Товар.

Поставщик обязан обеспечить Потребителя Товар в соответствии с Договором.

3. Условия предоставления услуг

3.1. Отпуск Товара Поставщиком производится непрерывно, если иное не оговорено соглашением сторон.

3.2. Увеличение Потребителем нагрузки и количества потребляемого Товара сверх указанных в Договоре, но не превышающих проектных величин, заявленных и зафиксированных в полученных технических условиях, допускается с разрешения Поставщика по заявке Потребителя, при этом вносятся в Договор соответствующие изменения.

3.3. Потребитель обязуется оплачивать Поставщику услуги по снабжению Товаром на условиях, определенных Договором, а также соблюдать режим потребления Товара и другие условия, предусмотренные настоящим Договором.

3.4. Поставщик вправе прекратить или ограничить подачу Товара Потребителю в случаях, предусмотренных Правилами пользования тепловой энергией, утвержденными приказом Министра энергетики Республики Казахстан от 18 декабря 2014 года № 211, и настоящим Договором, в том числе:

1) в случае, когда неудовлетворительное состояние теплопотребляющих установок, удостоверенное государственным органом по государственному энергетическому контролю, угрожает аварией или создает угрозу для жизни и безопасности граждан,

(Жалғасы 6-бетте).

(Соңы. Басы 5-бетте).

с обязательным извещением Потребителя и последующим перерасчетом за недопоставленный Товар (немедленно);

2) в случае недопущения представителей Поставщика и Госэнергоконтроля для осуществления контроля технического состояния и безопасности эксплуатации к теплопотребляющим установкам и (или) к приборам учета Товара, с предупреждением Потребителя не менее чем за трое суток;

3) в случаях, предусмотренных пунктом 8 настоящего Договора, с предупреждением Потребителя не менее чем за трое суток;

4) в случае присоединения систем теплопотребляющих установок до места установки приборов учета (немедленно);

5) в случае самовольного подключения к теплосети новых мощностей (немедленно);

6) в случае не оплаты за предоставленные услуги по снабжению Товаром в соответствии с условиями заключенного между сторонами договора (с предупреждением Потребителя не менее чем за трое суток, за исключением объектов непрерывного теплоснабжения);

7) в случае подключения к тепловой сети без акта технической готовности теплопотребляющих установок и теплосетей к работе в осенне-зимний период и отсутствии у Потребителя соответствующего подготовленного персонала и назначении лица, ответственного за надежную и безопасную работу теплопотребляющих установок, либо договора на обслуживание со специализированной организацией, имеющей разрешение на такой вид деятельности;

8) в случае возврата менее 30% объема конденсата, предусмотренного Договором, если иное не предусмотрено соглашением сторон.

Предупреждение Потребителя в письменном виде вручается лично Потребителю под роспись, либо направляется Потребителю заказным письмом, а в случае, предусмотренном подпунктом 1) настоящего пункта Потребитель может быть уведомлен телефонограммой.

3.5 При необходимости проведения плановых работ по ремонту оборудования и (или) подключения новых потребителей и отсутствии резервного питания порядок отключения Потребителя предусматривается в соответствии с Правилами пользования тепловой энергией.

4. Учет тепловой энергии

4.1.Теплопотребляющие установки Потребителей обеспечиваются необходимыми приборами учета для расчетов за Товар. Потребитель вправе самостоятельно приобретать и устанавливать приборы учета. В случае приобретения и установки приборов учета Поставщиком, Потребитель заключает с ним соответствующий договор на приобретение и установку прибора учета Товара в порядке, предусмотренном действующим законодательством Республики Казахстан о естественных монополиях и регулируемых рынках. Организация учета Товара, техническое состояние узлов учета Товара теплоносителя должны отвечать требованиям нормативно-технической документации.

4.2. Для учета Товара должны использоваться приборы учета, типы которых внесены в Государственный реестр обеспечения единства измерений. При этом им необходимо иметь клеймо о первичной или периодической поверке организации, имеющей на это право.

Снятие показаний приборов учета производят представители энергопередающей (энергоснабжающей) организации в присутствии представителей потребителя либо его представителя, а в случаях установки приборов учета с дистанционным съемом показаний без участия Потребителя.

При невозможности снятия показания приборов учета в течение двух расчетных периодов по вине Потребителя и если при этом Потребитель сам не предоставит в энергопередающую организацию сведения о количестве израсходованного им Товара, Поставщик вправе производить расчет за указанные периоды по среднесуточному расходу Товара Потребителем за аналогичный период прошлого года с последующим проведением перерасчета по фактическому потреблению. Невозможность снятия показания приборов учета по вине Потребителя подтверждается соответствующей записью в журнале Поставщика.

4.3. Периодическую поверку, ремонт и техническое обслуживание приборов учета осуществляет энергопередающая организация, либо иная специализированная организация, имеющая разрешение на такой вид деятельности, по отдельному договору с Потребителем.

Потребитель вправе самостоятельно выбрать специализированную организацию для проведения работ по поверке, ремонту и техническому обслуживанию приборов учета.

4.4. Стороны производят за свой счет метрологические поверки находящихся на их балансе приборов учета в сроки, предусмотренные соответствующими метрологическими стандартами.

Стороны могут потребовать проведение дополнительных поверок, которые производятся за счет требующей стороны.

4.5. Количество поставленного Поставщиком и принятого Потребителем Товара определяется по показаниям приборов учета. При отсутствии приборов учета у Потребителей размер платы определяется по нормам, утвержденным в соответствии с законодательством Республики Казахстан о естественных монополиях и регулируемых рынках для данного населенного пункта (региона), и утверждается ведомством уполномоченного органа.

4.6. Учет отпуска Товара производится на границе раздела балансовой принадлежности сторон, если иное не предусмотрено договором. При установке приборов учета не на границе раздела балансовой принадлежности сторон, потери на участке сети от границы раздела до места установки приборов учета относятся к владельцу, на балансе которого находится указанный участок сети.

Расчет тепловых потерь или испытание на тепловые потери производит энергопередащая организация совместно с Потребителем.

4.7. Ответственность за техническое состояние оборудования и обеспечение безопасности тепловых сетей, находящихся в собственности Потребителей, в том числе в общей собственности Потребителей, возлагаются на Потребителей и определяется по границе балансовой принадлежности.

Ответственность за сохранность приборов учета Товара возлагается на его владельца и определяется по границе балансовой принадлежности.

Орган управления кондоминиума может производить обслуживание теплопотребляющих установок самостоятельно или по договору со специализированной организацией.

4.8. В случае выхода прибора учета из строя Поставщик производит расчет за указанные периоды по норме потребления по теплоснабжению для Потребителей, не имеющих приборов учета, но не более чем в течение одного месяца, за который учет должен быть восстановлен.

В случае если прибор учета невозможно восстановить в указанный срок, то порядок расчета и сроки восстановления учета должны быть установлены отдельным соглашением сторон.

В случае хищения или поломки приборов учета третьими лицами, лицо, ответственное за сохранность, обязано восстановить приборы учета в месячный срок, если иное не предусмотрено Договором. До момента восстановления приборов учета Потребитель вправе требовать подключить его к тепловой сети.

5. Права и обязанности сторон

5.1. Потребитель имеет право:

1) покупать услуги по снабжению Товаром по утвержденным тарифам (ценам, ставкам сборов), получать от Поставщика информацию об изменении тарифов;

2) на получение услуг установленного качества в объеме и сроки, установленные настоящим Договором;

3) требовать от Поставщика перерасчета по оплате услуги по снабжению Товаром и возмещения реального ущерба, причиненного недопоставкой или поставкой некачественного Товара, в соответствии с условиями заключенного договора;

6) обращаться в уполномоченный и (или) судебные органы для решения спорных вопросов, связанных с заключением и исполнением Договора;

8) участвовать в публичных слушаниях;

9) в одностороннем порядке расторгнуть Договор при условии уведомления Поставщика и полной оплаты по предоставленному Поставщиком объему услуг;

10) расторгнуть Договор в одностороннем порядке с письменным уведомлением Поставщика не позже, чем за тридцать календарных дней при условии оплаты за фактически предоставленные Поставщиком услуги. При этом не допускается односторонний отказ от Договора на снабжение Товаром собственником отдельного помещения, система отопления которого является частью общей отопительной системы многоквартирного дома.

5.2. Потребитель обязан:

1) своевременно и в полном объеме оплачивать предоставленные Поставщиком услуги;

2) до пуска в эксплуатацию и перед каждым отопительным сезоном теплопотребляющих установок провести комплекс мероприятий для оформления акта технической готовности, выданного Поставщиком, кроме случаев плановых ремонтов, аварийно-восстановительных работ;

3) обеспечить беспрепятственный доступ представителю Поставщика и Госэнергоконтроля к приборам учета Товара и теплопотребляющим установкам для осуществления контроля технического состояния и безопасности сетей, приборов и оборудования;

4) при расторжении Договора (продажа недвижимого имущества и др.) сделать сверку расчетов и погасить долг за фактически предоставленные Поставщиком услуги по снабжению Товаром.

5.3. Поставщик имеет право:

1) устанавливать в соответствии с Правилами пользования тепловой энергией технические требования, обязательные для соблюдения Потребителями;

2) проводить техническое обслуживание и организовывать поверки приборов учета в порядке, установленном Правилами пользования тепловой энергией;

3) в одностороннем порядке приостановить исполнение Договора в случаях, предусмотренных подпунктом 6) пункта 7 настоящего Договора в порядке, предусмотренном пунктом 7 настоящего Договора;

4) взимать плату за оказываемые услуги по снабжению Товаром по тарифам, утвержденным ведомством уполномоченного органа;

5) снижать тарифы на регулируемые услуги по снабжению Товаром в период действия тарифов в порядке, утвержденном уполномоченным органом;

6) совершать иные действия, установленные действующим гражданским законодательством Республики Казахстан.

5.4. Поставщик обязан:

1) предоставлять равные условия для всех потребителей услуг по снабжению Товаром;

2) заключать с Потребителем договор на предоставление услуг по снабжению Товаром;

3) обеспечивать прием платежей от Потребителей за предоставленные услуги по снабжению Товаром;

4) не допускать нарушения прав Потребителей при заключении договора на предоставление услуг по снабжению Товаром;

5) поддерживать на границе раздела балансовой принадлежности тепловых сетей параметры Товара, указанные в настоящем Договоре;

6) предоставлять Потребителю услуги по снабжению Товаром в соответствии с требованиями к качеству, установленными государственными органами в пределах их компетенции, а также в порядке и сроки, определенные условиями Договора;

7) производить перерасчет стоимости услуг по теплоснабжению и возмещение реального ущерба, причиненного недопоставкой или поставкой некачественного тепловой энергии в соответствии с условиями заключенного договора;

8) вести учет и контроль качества Товара поставляемого Потребителю, принимать своевременные меры по предупреждению и устранению нарушений качества Товара;

9) в течение трех календарных дней со дня подачи письменного заявления либо устного обращения Потребителя о снижении качества Товара принять все меры по восстановлению качества и выполнить перерасчет;

10) не допускать перерывы в снабжении Товаром, кроме случаев, предусмотренных настоящим Договором;

11) довести до сведения потребителя информацию об изменении тарифов (цен, ставок сборов) или их предельных уровней в сроки, установленные законодательством Республики Казахстан о естественных монополиях и регулируемых рынках;

12) снижать в порядке, установленном уполномоченным органом, тарифы на Товар для Потребителя в случае соответствующего изменения налогового законодательства Республики Казахстан.

6. Требования, предъявляемые к сторонам

6.1. Потребителю не допускается переоборудовать внутриквартальные сети, устанавливать, подключать без согласования с Поставщиком регулирующую и запорную арматуру, использовать оборудование и устройства, не отвечающие требованиям безопасной эксплуатации и другим требованиям, установленным нормативными документами в области энергетики, нарушать имеющиеся схемы учета Товара, а также использовать теплоноситель в системах отопления не по прямому назначению.

6.2. Сторонам запрещается совершать действия, ограничивающие права сторон либо иным образом нарушающие гражданское законодательство Республики Казахстан.

7. Порядок расчетов

7.1. Оплата услуг Поставщика по снабжению Товаром производится Потребителем по тарифам, утвержденным уполномоченным органом, не позднее 25 числа месяца, следующего за расчетным.

7.2 При наличии задолженности за предыдущие периоды, в первую очередь, оплата направляется на погашение этой задолженности. В случае оплаты Потребителем суммы, превышающей фактическую за расчетный период, разница этого превышения автоматически засчитывается в авансовый платеж следующего расчетного периода (либо по согласованию сторон, в счет погашения задолженности Потребителя по иным обязательствам перед Поставщиком, если таковая имеется). Если Потребитель отказывается от услуг Поставщика на следующий расчетный период, излишне уплаченные суммы возвращаются.

7.3. Исполнением обязательств Потребителя по оплате услуг Поставщика по снабжению Товаром признается зачисление денег на текущий счет Поставщика по реквизитам, указанным в счет-фактуре (счет-квитанции).

8. Порядок разрешения разногласий

8.1. Время прекращения подачи Товара, а также несоответствие ее качества требованиям нормативно-технической документации с отметкой о времени (дате, часе) должно быть отмечено в журнале диспетчерской службы Поставщика с последующей отметкой о времени (дате, часе) возобновления подачи Товара с должным (надлежащим) качеством.

8.2. При перерыве в подаче или подаче Товара ненадлежащего качества Потребитель извещает об этом Поставщика лично (заявкой) или телефонограммой с обязательным указанием времени, даты ее передачи и фамилии лица, передавшего и принявшего ее.

При личном обращении Потребителя заявка должна иметь копию, на которой в момент регистрации ее поступления проставляются регистрационный номер, дата и время подачи заявки, подпись принявшего ее представителя Поставщика. При прекращении теплоснабжения, заявка подается немедленно, при ухудшении параметров - не позднее суток с момента начала отклонения.

Поставщик сверяет отметки в журнале об отклонении качества товара, указанной в заявке (телефонограмме), перерывов в подаче его Потребителям и при отсутствии разногласий выполняет перерасчет стоимости Товара в соответствии с его фактическим потреблением, исходя из среднесуточного отклонения параметров от расчетного.

9. Ответственность сторон

9.1. За неисполнение или ненадлежащее исполнение обязательств по настоящему Договору стороны несут ответственность в соответствии с законодательством Республики Казахстан.

9.2. За неоплату счета к моменту наступления срока оплаты по нему Поставщик вправе начислять неустойку по неоплаченным суммам Потребителя, в размере не более 1,5 кратной ставки рефинансирования, установленной Национальным Банком Республики Казахстан на день фактического исполнения Потребителем денежного обязательства, за каждый день просрочки платежа, но не более суммы основного долга.

Установление размера неустойки производится при заключении Договора. Началом срока начисления неустойки является первый день месяца, следующий за расчетным периодом, если иное не оговорено соглашением сторон.

9.3. Если невозможность для Поставщика предоставить Потребителю услугу по снабжению Товаром наступила по вине других лиц, состоящих с Поставщиком в договорных отношениях, ответственность перед Потребителем несет Поставщик.

9.4. Уплата неустойки не освобождает стороны от выполнения обязательств по Договору.

10. Форс-мажорные обстоятельства

10.1. Стороны освобождаются от ответственности за неисполнение или ненадлежащее исполнение обязательств по Договору, если это явилось следствием обстоятельств непреодолимой силы. В этом случае ни одна из сторон не будет иметь право на возмещение убытков. По требованию любой из сторон в этом случае может быть создана комиссия, определяющая исполнение взаимных обязательств. При этом ни одна из сторон не освобождается от обязанностей по Договору, возникающих до наступления обстоятельств непреодолимой силы.

10.2. Если одна из сторон оказывается не в состоянии выполнить свои обязательства по Договору в течение шестидесяти календарных дней со дня наступления обстоятельств непреодолимой силы, другая сторона имеет право расторгнуть Договор, направив письменное уведомление о расторжении Договора.

11. Общие положения и разрешение споров

11.1. Настоящий договор является публичным.

11.2. В случае какого-либо спора или разногласия, возникшего по какому-либо положению Договора или в целом, или в связи с каким-либо вопросом или действием в отношении положений Договора, любая из сторон вправе направить другой стороне претензию с полным изложением сущности спора.

Стороны должны предпринимать все необходимые усилия по урегулированию возникших споров путем переговоров.

11.3. В случае не достижения согласия, разногласия по Договору разрешаются в судебном порядке.

11.4. Отношения сторон, вытекающие из Договора и не урегулированные им, регулируются действующим законодательством Республики Казахстан о естественных монополиях и регулируемых рынках.

12. Срок действия Договора

12.1. Договор вступает в силу со дня его опубликования и считается заключенным на неопределенный срок.

13. Реквизиты

Услугодатель:

Потребитель:

«Ақтоғай Энерго»
пос. Сарышаган
ул.Абая 24/1

БИН **160240011628**

БИК **HSBKKZKX**

ИИК **KZ416017091000019521**

АО «Народный Банк Казахстана»
Директор_____Смагулов Б. Б.

АБ

Рухани жаңғыру

Жас саяхатшылар – жорықта

Президент Қазақстан халқына жолдаған кезекті бір Жолдауында еліміздің табиғаты ерекше, шұрайлы өңірлерінде туризмді дамыту арқылы ел экономикасының дамуына ықпал етуді атап айтқан болатын. Балалар туризмі – соның маңызды бір тармағы. Бүгінде Қарағанды облыстық білім басқармасы жалпы білім беретін мектептерде «Туристік өлкетану» жобасын оқушылар арасында дамыту, туризмді дәріптеу бағытында жұмыс жүргізуде. Осыған сәйкес, таяуда Ақтоғай ауданында Әлімхан Ермеков атындағы жалпы білім беретін мектебі базасындағы «Жас турист» туристік өлкетану лагерінде оқыту семинары мен бір күндік жорық ұйымдастырылды.

«Семинардың мақсаты – өңірдің тарихи-мәдени және рухани мұраларын өскелең жастарға насихаттай отырып, туризмді дамыту. Оқушыларды кіші Отанын зерттеуге тарту, тәжірибелік және зерттеу қызметіне қызығушылық танытатын білім алушыларды анықтау және оларға қолдау көрсету», – дейді іс-шараны ұйымдастырушылар.

Жалпы, семинар барысында балалар мұнда жай демалып қана қоймай, әсем табиғат аясында денсаулығын нығайтады, қоршаған ортаны танып, еңбекті сүюге баулитын іс-шараларға қатысты. Туристік клуб мамандары қосымша білім беру орталығы мен мектеп мұғалімдеріне туристік жорық кезіндегі техника мен тактиканы үйретіп, қауіпсіз ортаны қамтамасыз ету үшін бағыт-бағдар берді. Оқушылар мен ұстаздарға жаяу туризмнің негізгі мақсаты түсіндірілді.

Туған жердің табиғатына сүйсініп, топырағына аунап өскен баланың бойында еліне, жеріне деген сүйіспеншілік, отаншылдық рух айрықша болары анық.

Думан ҚАБЫЛ.

Табиғат – тал бесік

Туған жердің табиғатын аялайық!

Табиғатқа қамқорлық жасау – әрбір адамзаттың абыройлы міндеті әрі парасатты парызы. Жалпыхалықтық сенбіліктің негізгі мақсаты – қоғам назарын тазалықты сақтауға аудару, өскелең ұрпаққа тәрбие беру болып табылады.

«Туған жердің табиғатын аялайық!» акциясы аясында Ақтоғай ауданында жалпы сенбілік өтті. Аудан көлемінде жүргізіліп жатқан қызу тазалық жұмыстарына тұрғындар бір кісідей атсалысып, бөлінген аумақтарда, көшелерде тазалық жұмыстарын қарқынды жүргізді. Соның ішінде, ауылдың кіреберіс аймағын, орталық көшелер мен әлеуметтік нысандардың айналасын толық қамтыған тазалық жанашырлары қоқыс қалдықтарын

шығарып, ортақ мекеннің көркеюіне өз үлестерін қосты.

– Ауыл – ортақ үйіміз. Ауданымыздың көркеюі өз ауламызды таза ұстаудан басталатыны сөзсіз. «Табиғат тазалығы – халық саулығы» демекші, қоршаған ортаның көркейіп, гүлденуіне әрбір тұрғын бей-жай қарамай, қоқысқалдықтарын кез келген жерге лақтырмай, таза ұстауға атсалысуы қажет. Өйткені, ортақ үйіміздің көркеюі өз ауламызды таза ұстаудан басталатыны белгілі. Сенбілік барысында осыны жастарға сабақ еткен тұрғындар қаймағы бұзылмас ынтымақ пен бірліктің ерен үлгісін көрсетті, – дейді Ақтоғай ауылының әкімі Қайыр Болғанбаев.

Тазалық – тәртіптің тірегі, денсаулық кепілі және дамудың тетігі. Ауыл әкімінің айтуынша, әр сенбі күні аудан тұрғындарымен өз аулаларында, көше бойларында сенбіліктер ұйымдастырылып отырады.

Өз тілшіміздің.

Хабарландыру

Kazakhstan Recourses Company «ЖШС Жер қойнауы учаскесі Шекараларында пайдалы қатты қазбаларды барлау жоспарына қоғамдық тыңдау өткізеді: 2 блок - L-43-51-(10г-5г-13,14) және ықтимал әсерлер туралы есеп.

Тыңдау 13 қыркүйек күні сағат 16.00-де Қарағанды облысы, Ақтоғай ауданы, Сарышаған кенті, Абай көшесі, 18, әкімдік ғимаратында өтеді.

Қоғамдық тыңдаудан өту кезінде онлайн трансляцияға қосылу үшін сипаттама: конференция идентификаторы: 320 844 9619 Пароль: 8dxvkq

Белгіленіп отырған қызметтің бастамашысы: «Kazakhstan Recourses Company» ЖШС, Қазақстан Республикасы, Нұр-Сұлтан қаласы, Алматы ауданы, Б.Момышұлы көшесі, 18/1, 154 пәтер.

Жоба материалдары келесі сайттарда орналастырылған: https://ecoportal.kz / және https://www.gov.kz/memleket/entities/karaganda-tabigat?lang=ru

Жоба материалдары бойынша қосымша ақпаратты Қазақстан Республикасы, Нұр-Сұлтан қаласы, Алматы ауданы, Б.Момышұлы көшесі, 18/1, 154 пәтер, тел. +7-701-777-2734 мекен-жайы бойынша алуға болады

Ескертулер мен ұсыныстар сайтта қабылданады: ecoportal.kz және Қарағанды қ., Лобода к-сі, 20 мекен-жайы бойынша expertiza.upr_krg@mail.ru; тел.: 7(7212)56-81-66.

Объявление

ТОО «Kazakhstan Recourses Company» проводит общественные слушания на План разведки твердых полезных ископаемых в границах участка недр: 2 блока - L-43-51-(10г-5г-13,14) и Отчет о возможных воздействиях.

Слушания состоятся 13 сентября в 16.00 ч. по адресу: Карагандинская область, Актогайский район, п.Сарышаган, ул.Абая, 18, здание акимата.

Описание для подключения к онлайн трансляции при прохождении общественного слушания: Идентификатор конференции: 320 844 9619 Пароль: 8dxVkQ

Инициатор намечаемой деятельности: ТОО «Kazakhstan Recourses Company», Республика Казахстан, г.Нур-Султан, район Алматы, ул. Б.Момышулы, 18/1, кв. 154.

Материалы проекта размещены на сайтах: https://ecoportal.kz/ и https://www.gov.kz/memleket/entities/karaganda-tabigat?lang=ru

Дополнительную информацию по материалам проекта можно получить по адресу и номеру: Республика Казахстан, г.Нур-Султан, район Алматы, ул. Б.Момышулы, 18/1, кв. 154, тел.: +7-701-777-2734.

Замечания и предложения принимаются: на сайте ecoportal.kz и по адресу г.Караганда, ул.Лободы 20 expertiza.upr_krg@mail.ru; тел.: 7(7212)56-81-66.

АБ

Еске алу

Аяулы ана, асыл жар **Омарбекова Гүлзайда Мұхамбекқызының** өмірден өткеніне 12 тамызда он жыл толады. Ана деген жер бетіндегі құдірет иесі. Ананың «айналайын» деген сөзі көңілге медет. Мандайыңнан сипайтын айдынды қоныс алақаны Тәңіріңнің мейіріміндей. Анамыздың бақиға аттанғанына аттай он жыл өте шығыпты. Уақыт деген адам уысында тұрмайтын ұшқыр екен.

Ана десек, ең алдымен көз алдымызға мейірім мен махаббат елестейді. Өйткені, үш әріптен тұратын ана деген бір ауыз сөз мына дүниедегі бар жақсылықты, мейірім мен махаббатты, қажыр-қайратты тал бойына сіңіре білген қасиетті жандар. «Анасы бар адамдар ешқашан қартаймайды» дейді.

Бүгінде біз анамызды үлкен сағынышпен еске аламыз. Жыл өткен сайын сағынышымыз арта түсуде. Алайда, жазмыштан озмыш жоқ. Анамыздың аңқылдаған ақ көңілі мен жаз дидарлы бейнесі санамызда мәңгілік сақталып қала бермек.

Айлар өтті, білінбестен күн өтті,
Ауыр ойлар жанымызды жүдетті.
Ақ пейілін ананың аңсаймыз,
Сағынышы сыздатады жүректі.

Еске алушылар: жолдасы – Төлеген, балалары – Данияр-Жұлдыз, Динара, немерелері – Зере, Айдана, Кәусәр.

Артық болмас білгенің

Күн сәулесінің ағзаға пайдасы

Күн сәулесінің жас балалардың денсаулығына тигізер пайдасы мол, ал кейде зияны да бар. Оны көпшілік күнделікті тұрмыста көріп те жүр. Мәселен, жас балалар жаз кезінде көбіне далада ойнайды, оның денесінің өсіп жетілуі де тез болады. Жазғытұрым туған бала мешелмен ауырмайды дедік. Мұның бәрі күн сәулесінің пайдасын дәлелдейді. Баланың бойы да жаз айларында көбірек өседі.

Ал, күн сәулесінің зияны – баланың ағзасына күн өтуі. Балаға қатты күн өтсе, ауруға шалдығады. Мынандай жағдайды айта кеткен жөн болар деп есептеймін. Күн сәулесі жер бетіне жеткенде, үшке бөлінеді: жылылық сәулесі, көзге көрінетін ақ сәуле және көзге көрінбейтін ультра-күлгін сәуле. Бұлардың проценттік қатынасы жыл мезгіліне, тәулік уақытына, географиялық орнына қарай өзгеріп отырады. Қарашадан бастап ақпан айына дейін біздің Қазақстанда ультра-күлгін сәуле жоққа жақын. Наурыз айынан бастап, ол сәуле молая береді де, маусым, шілде айларында көбею шегіне жетеді. Одан кейін керісінше азаяды. Тәулік ішінде сағат 10-нан бастап сағат 13-ке дейін көп болады да, 15 сағаттан бастап азаяды.

Ультра-күлгін сәуле баланың денсаулығын күшейтіп, шынықтырады. Сол сәуленің нәтижесінде өсіп келе жатқан баланың денесіне өте қажетті фосфор мен кальций минералдары сіңеді. Ал, бұл минералдар – бала сүйегінің негізгі құрамы. Бұлар жетпеген жағдайда олардан мешел ауруы пайда болады.

Жас баланы күннің көзіне сағат 10-12-нің аралығында шығару керек. Далаға шығаруды алғашқыда сәуірден қыркүйектің аяғына дейінгі аралықта күн сайын 5 минуттан қосып отыру керек, ал қазаннан наурыздың аяғына дейінгі аралықта күн сайын 2 минуттан ұзарту жөн. Күнбе-күн осындай мөлшерде көбейте отырып, 2-3 сағатқа жеткізу керек.

Күн сәулесінің пайдасы. Д дәруменінің тағы бірегей қасиеті, ол адамның ұзақ өмір сүруіне әсер етеді. Бұл дәруменнің мөлшері шамадан төмен болуынан мезгілінен бұрын өмірден кететін адамдар көп екені анықталған.

Күн сәулесі демікпе (астма) дертімен ауыратын адамдар үшін де пайдалы.

Күн сәулесі кейбір тері ауруларына да пайдалы. Теміреткі, қышыма сияқты ауру түрлерінің қоздырғыштары күн сәулесіне төзімсіз болып келеді.

Күн сәулесінің әсерінен көңіл-күй көтеріліп, жүйке жүйесінің қызметі жақсарады. Күн сәулесінің әсерінен ағзада серотонин мен эндрофин бөліне бастайды. Эндрофин қуаныш пен бақыт гормоны деп аталады. Зерттеулерге қарағанда, оңтүстікке қарағанда солтүстіктің адамдары депрессияға көп шалдығады екен, бұл күн сәулесінің әсері болуы ықтимал. Күн көзінің тапшылығы жүйкенің әлсіреуі мен ақыл-ойдың төмендеуіне әкеледі. Сондай-ақ, Серотонин қуаныш гормоны аталады, ол жыныстық ынталандыру мен қанның ұюын қалыпты ұстау және аллергия болдырмауға қатысады.

Күн сәулесінде көп жүретін баламен күн тапшылығында өскен балаларды салыстырғанда күн ваннасын қабылдаған баланың есте сақтау қабілеті анағұрлым жоғары болады екен. Күн көзінде өскен адам есейген шақта да ұмытшақтықпен ауырмайтын болады.

Денің сау болу үшін күннің де пайдасы өте зор екен, алайда зияны да жоқ емес. Өзіңізге жайлы уақытта таза ауаға, күн көзіне шығуды ұмытпаңыз! Деніңіз сау болсын!

(Материал ғаламтордан алынды).

Құттықтаймыз!

Қадірлі де аяулы анамыз **Кемелбаева Светлана Серікқызы!**

Сізді 70 жасқа толған торқалы тойыңызбен шын жүректен құттықтаймыз! «Ана» деген киелі есім. Сізге қандай тілек айтсақ та, артық емес. Осы қуанышты күні өміріңіз сәулетті, ұрпақтарыңыз дәулетті, лайым ортамыздың жыры, әулеттің ұлағатты ұйытқысы болып, жастан жасқа тола беріңіз.

Кеңпейілді, жаны жұпар, жанұяға жылу болған анамызға он сегіз мың ғаламның жақсылығын, дүниенің шуағын, өмірдің қызығын, жүрегіне Алланың нұрын тілейміз. Басыңыздан бақ таймасын!

Ақ тілекпен: әкеміз – Сейітмұхамбет, балалары – Ернат-Мәншүк, Еркін-Индира, Берік-Лаура, Батырхан-Айнұр, немерелері мен шөберелері.

Құттықтаймыз!

Құрметті құдағиымыз **Кемелбаева Светлана Серікқызын мерейлі** 70 жасқа толған тойымен шын жүректен құттықтаймыз!

Сізге әлемдегі бар жақсылықты тілейміз. Алла сізге ең алдымен, мықты денсаулық берсін. Әрқашан жүзіңізден мейірім нышаны кетпей, айналаңызға нұрыңызды шашып, балаларыңыз бен немерелеріңіздің бақытына кенеліп жүре беріңіз. Бүгінде сіз көңілі кең, жүрегі мейірімді, кеудесі қазына, сөзі қасиетті әже болып, үлкен сый-құрметке бөленген жансыз. Алдағы уақытта да осылай ұрпақтарыңыздың қызығына кенеліп жүре беріңіз. Жасыңыз ұзақ болсын, ауырмаңыз.

Құтты болсын 70 жасыңыз,
Сексеннің де сеңгірінен асыңыз.
Қуат алып денсаулықтың нәрінен,
Жүзіп өтіп жүзге аяқ басыңыз!

Иді тілекпен: құда-құдағиы – Шабанқұл-Қабира.

Сенім телефоны

«Ақтоғай ауылы әкімінің аппараты» мемлекеттік мекемесінде мемлекеттік қызметшілердің Әдеп Кодексін, мемлекеттік қызмет туралы заңнамалардың, сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы заңдылықтардың талаптарын бұзу фактілері туралы хабарлама жасау үшін 8(71037) 2-10-44 нөмірлі сенім телефоны жұмыс жасайды.

19 қаңтар 2022 жылы **Жапбарбекова Панерия** қайтыс болуына байланысты мұралық іс ашылды. Мұрагерлер өзінің мұрагерлік құқығын рәсімдеу үшін Ақтоғай ауданының нотариусы Кишкентаева Саягуль Бекмоллаевнаға, Ақтоғай ауылы, Ә.Бөкейхан көшесі, 19 үй мекен-жайына хабарласуына болады.

Құттықтаймыз!

Құрметті Омарбеков Түсіпбай!

Сізді 70-ке келген мерейжасыңызбен шын жүректен құттықтаймыз! Ағайынға қамқор, жаны жайсаң жанға әлемдегі бар бақытты, дүниенің шуағын, жүрегіңізге Алланың нұрын тілейміз. Өмір жасыңыз ұзақ болып, балалар мен немере-шөберенің қызығын көре беруді Алла нәсіп етсін. Әрдайым ақжарқын мінез, адал көңіліңізбен туған-туыс, дос-жарандарыңыздың ортасында абырой-құрметке бөленіп жүре беріңіз.

Ақ түйенің қарны бүгін жарылсын,
Туған-туыс үйге бүгін ағылсын.
Ақ ниетпен тілеген ақ тілектер,
Періштенің құлағына шалынсын.

Тілек білдіруші: құдағиы – Нұрғайың, Нұргелді-Меруерт, Айдын-Динара, Думан-Назгүл, Ахмет.

Құттықтаймыз!

Құрметті **Кәріғұлов Бота!**

Сізді ердің жасы – 50-ге толған мерейтойыңызбен шын жүректен құттықтаймыз!

Сізге өмірдегі барлық жақсылықты тілейміз. Отбасында жұбайыңызбен бірге бала-шаға қызығын көріп, мерейіңіз тасып, қуаныштарға кенеле беріңіз. Алланың берген жасын жасап, ауырмай-сырқамай, бақытты ғұмыр кешуіңізге тілектеспіз. Әрбір арайлап атқан таң сізге тек қуаныш пен береке әкелсін.

Құтты болсын мерейтой – 50 жасың,
Әруақытта домалап өрге тасың.
Қосағыңмен бірге қоса ағарып, шөбере сүй,
Ешқашанда көңілінді кір шалмасын.

Ақ тілекпен: жолдастары – Боранбай-Айнұр, Серғазы-Гүлден, Құтжан-Жамал, Азамат-Ақнұр, Нұрғай, Гүлбахрам, Аманкүл, Меруерт.

Құттықтаймыз!

Құрметті көршіміз **Кәріғұлов Бейбіт!**

Осынау мерейжасқа қадам басқан мерекелі күніңіз құтты болып, туған-туыс, бала-шаға ортасында шаттыққа бөлене беріңіз. Сізге зор денсаулық, мол бақыт, ұзақ ғұмыр, отбастарыңызға амандық, шаңырақтарыңызға құт-береке тілейміз. Әрқашан жүзіңізден шуақ төгіліп, ортамызда құрметке бөленіп, абырой-мәртебеңіз биік болсын дейміз. Алланың берген жасын жасап, ауырмай-сырқамай бақытты ғұмыр кешуіне тілектеспіз. Әрбір арайлап атқан таң сізге тек қуаныш пен береке әкелсін.

Ердің жасы – 50 жас құтты болсын,
Қуаныш пен шаттыққа орта толсын.
Денсаулық мықты болып, ұзақ жасап,
Шаңыраққа бақыттың құсы қонсын.

Ізгі тілекпен: Мүсіркеп, Рахман, Жетпіс, Серік, Сәкен, Марлен, Балқашбек, Ардақ, Даша, Жока, Нұриман.

Құрылтайшы: ЕЛЕУСИЗОВА ГУЛНАР МЕТАЕВНА **Кезекші редактор: Еркебұлан Айтжан**

Редактор үшін: Д.Қабыл

Меншік иесі: ‘‘Ақтоғай ажары’’газеті редакциясы ЖШС

Тіркеу куәлігі: №KZ94VPY00019192. (Қазақстан Республикасы ақпарат және даму Министрлігі 2020 жылы 10 қаңтарында берілген)

Газет аптасына 1 рет шығады

Газет редакцияның компьютер орталығында катталып, Қарағанды қаласында «Арко» баспаханасы ЖШС-де басылады. Сәтбаев көшесі, 15-үй

Мақала авторларының пікірі газеттің көзқарасын білдірмейді.

Таралымы 950 дана

Мекен-жайымыз: 100200, Ақтоғай ауылы, Абай көшесі, №1 а үй.

Телефондар: редактор: 2-18-81, тілшілер, компьютер орталығы: 2-15-39

Электрондық пошта aktogai_red @ mail.ru

Газетке А4 форматты 3 беттен асқан материалдар қабылданбайды.